

Da Bedste var barn

Da Bedste var barn

Den udstilling, du skal rundt og finde oplysninger i, handler om arbejderfamilien, som den boede, arbejdede og levede i København i 1950'erne.

- Du vil få viden om, hvilke forskelle og ligheder der er mellem din barndom og dine bedsteforældres barndom.
- Du vil opdage, hvordan din families historie er en del af den store historie.
- Du vil få erfaring med, hvordan man stiller spørgsmål til historien, og dermed hvordan man får mere at vide.

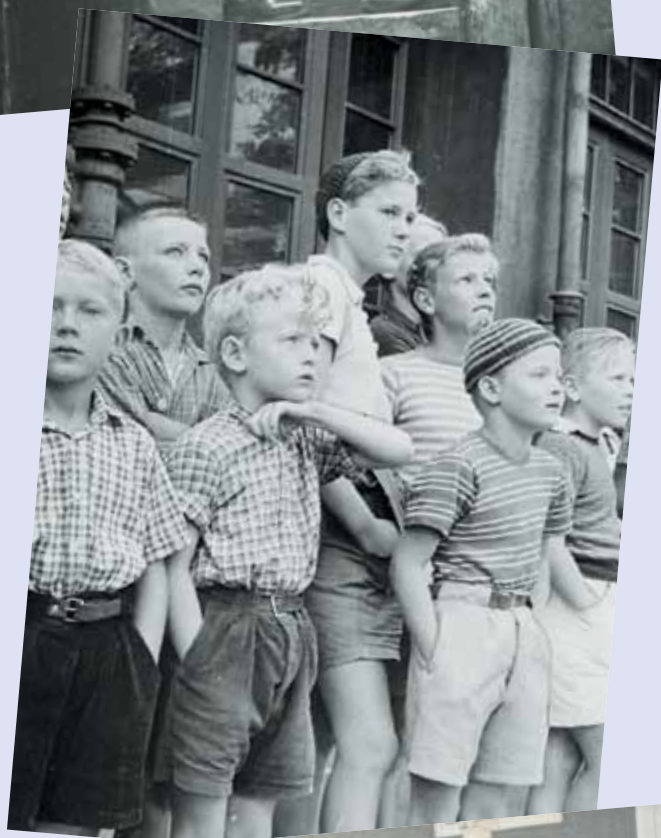
Husk at hjælpe hinanden undervejs og skrive jeres svar ned i hæftet.

Hvad er en arbejder?

En arbejder er en, der udfører arbejde for andre og får løn. Man sælger altså sin arbejdskraft for at tjene penge til sin familie.

Butiksgaden

Læs højt i gruppen:

Det var husmoderen, der gik fra butik til butik og blev betjent ved disken.

Hvis hun bestilte varer, blev de bragt ud af en bydreng efter skoletid.

Nu kan I gå på opdagelse i butiksgaden. I skal besøge tøjbutikken, ismejeriet og radioforretningen.

Opgave 1: Butiksgaden

Drenge gik ofte i korte bukser om sommeren og i knickers om vinteren. Knickers gik til knæet. Til overkroppen gik drengene i ternede skjorter og hjemmestrikkede sweatre, og deres hår var tit vandkæmmet.

Se på tøjet i butikken og i kufferten

Hvilket sæt tøj ville I vælge? (skriv/tegn) _____

_____

Hvad koster det tøj i har valgt:

En murerarbejdsmand tjente 7 kr. i timen.

Hvor mange timer skulle han arbejde, for at der var råd til det sæt tøj, I har valgt?

Vi har valgt: _____ kr. _____

_____ kr. _____

_____ kr. _____

_____ kr. _____

Prisen på jeres tøj: _____ Ialt kr. _____

Antal timer =

Hvad er forskellen på tøjet dengang og i dag?

Dengang: _____

I dag: _____

Opgave 2: Find radioforretningen

➔ Kig ind i butikken, og sæt ring om de ting, I kan finde.

plade	tv	radio	telefon
cd		båndoptager	

Hvad kostede et tv? _____

Hvad kostede en radio? _____

Hvor mange timer skulle faderen arbejde for at kunne købe et tv?

Opgave 3: Find ismejeriet

➔ Kig ind i butikken, og sæt ring om de ting, I kan finde.

Kød	kartofler	æg	is
ost	mælk	smør	sodavand

Opgave 4: Butikkerne i butiksgaden

Sæt ring om det rigtige svar.

Spørgsmål	1	X	2
Hvilken slags butik er ismejeriet?	En forretning der sælger ost, æg, is og smør	En is forretning	En købmand
Hvordan er priserne i radioforretningen i forhold til i dag?	De er ens	Det var dyre dengang	Det var billigere dengang
Hvad er ens for alle forretningerne i butiksgaden?	Man vælger varen og tager den selv	Man vælger varen og ekspedienten tager den til en	Ekspedienten vælger varen og tager den til en
Hvilke varer kan man ikke købe på den måde i dag?	Smør	Kjoler	Fjernsyn

Lejligheden

Opgave 1: Hvem bor her?

Læs højt i gruppen:

I denne toværelses lejlighed boede der 2 voksne og 3 børn.

Gå rundt i lejlighedens forskellige rum. Hvad kan lejligheden, og de ting der er i rummene fortælle jer om familien?

Skriv mindst en ting til hvert rum, som i lægger mærke til.

Børneværelset _____

Stuen _____

Køkkenet _____

Vaskerummet _____

Hvilke forskelle og ligheder er der på denne lejlighed og på jeres bolig?

_____

Afslut sætningen: "Det er godt at dele værelse med sine søskende fordi..." _____

_____

Afslut sætningen: "Det er dårligt at dele værelse med sine søskende fordi..." _____

_____

Opgave 2: Drengenes ting

Kig jer omkring i lejligheden og i kassen.

Hvilke ting, tror I, er drengens ting? (skriv eller tegn)

_____

_____

Hvad fortæller tingene om ham? _____

(Hvilke forskelle og ligheder er der på hans ting og jeres ting?)

_____

Opgave 3: Faderen

Der er ikke mange ting i lejligheden, som fortæller om faderen.

Kig jer godt omkring i udstillingen.

Hvad kan I finde? _____
_____

Opgave 4: Køkkenet

Der var ikke noget bad eller toilet i lejligheden.

Derfor tog man en etagevask i køkkenet.

Hvad tror I, en etagevask er? _____
_____

Hvilke ting i køkkenet kunne stå på et badeværelse? _____
_____

Opgave 5: Drengenes opgaver i hjemmet

Kig jer omkring i lejligheden, i køkkenet, i vaskerummet og i kassen.

I 1958 var det pigernes opgave at hjælpe deres mødre med de huslige opgaver.

Hvad tror I, drengene lavede? _____
_____

Hjælper du til derhjemme?

Afslut sætningen: "Jeg hjælper til derhjemme fordi..." _____
_____
_____

Afslut sætningen: "Jeg hjælper ikke til derhjemme fordi..." _____
_____
_____

Torvet

Opgave 1: Skolen

Læs højt i gruppen:

Frem til 5. klasse gik alle drenge i den samme skole. Efter 5. klasse kom de til en prøve. Prøvens resultat afgjorde, om man skulle gå i den praktiske skole eller i den boglige. De, der kom i den praktiske skole, kom efter 7. klasse i lære.

Diskuter i gruppen:

Hvad tror i det betyder, at komme i lære? _____

Kig jer omkring i udstillingen.

Hvilke typer arbejde, hvor man kunne komme i lære, kan I finde?

Find skoletasken.

Hvad ved I om skolen i 1950'erne? (brug jeres egen viden og tingene i skoletasken)

Ting, I skal gøre:

Skriv på tavlen (kig på alfabetet; kan du skrive dit navn med skrå skrift?)

Drengene skulle bukke (øv jer i at bukke)

Find salmeverset i tasken (kan I lære det udenad?)

Kig på skoleskemaet og diskuter forskelle og ligheder med jeres eget skoleskema.
Skriv dem her.

Forskelle mellem jeres skoleskema og deres:

Ligheder mellem jeres skoleskema og deres:

Fritidsrummet

Opgave 1: Leg og legetøj

Læs højt i gruppen:

Ole Christensen fortæller: *Om dagen legede vi i gården eller på gaden. Vi samlede på autografer, spillede fodbold, legede med biler og så cykelløb. Om aftenen spillede vi Ludo, kort eller også lavede min bror og jeg soldater af garn. Vi hørte også hørespil i radioen. Der var ikke tv.*

➔ Kig i rummet og i kassen.

Hvad legede drengene ellers med? _____

_____

➔ **Ting, I skal gøre:**
Prøv hinkestenen, snurretoppen og hønseringene.

I 1950'erne havde man ikke så mange ting, så man lavede selv sit legetøj.

➔ Kig i udstillingen og på tingene i kassen.

Er der noget her, som de selv har lavet? _____

_____

Laver I selv legetøj? (Hvis ja, hvad? Hvis nej, hvorfor ikke?)

Ja _____

Nej _____

Hvad er forskellen på leg og legetøj dengang og i dag?

Dengang: _____

_____

I dag: _____

_____

Ekstra opgaver

Opgave 1: Hvad mangler du at få svar på?

Hvis du mødte en dreng fra 1950'erne, hvad ville du så spørge ham om?

Opgave 2: Dig og dine bedsteforældre

Hvordan var dine bedsteforældres barndom i forhold til din egen?

1. Boede de på landet eller i byen? _____

2. Boede de i Danmark? _____

3. Boede de i hus eller i lejlighed? _____

4. Hvilket tøj gik de med? _____

---

5. Hvad legede de? _____

---

6. Havde de arbejde? Hvilket? _____

Opgave 3: Dig og dine bedsteforældre

Prøv selv at besvare de samme spørgsmål:

1. Bor du på landet eller i byen? _____

2. Har du altid boet i Danmark? _____

3. Bor du i hus eller i lejlighed? _____

4. Hvilket tøj går du med? _____

_____

_____

5. Hvad leger du med? _____

_____

_____

6. Har du arbejde? Hvilket? _____

_____

Hvad er den største forskel på dine bedsteforældres barndom og din egen?

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Da Bedste var barn

Til læreren

Hæftet er et undervisningsmateriale, der hører til undervisningsforløbet "Da Bedste var barn".

Forløbet og materialet henvender sig til folkeskolens mellemtrin.

I forløbet på museet skal eleverne rundt i udstillingen "1950'erne" og finde oplysninger om hverdagslivet dengang "Da Bedste var barn". Hvordan boede man? Hvad lavede man i sin fritid? Hvordan så man ud? Hvad spiste man? Og hvordan var det at gå i skole dengang? Alle sammen spørgsmål som eleverne skal arbejde med i forløbet.

Formålet med hæftet er dels at strukturere den del af forløbet på museet, hvor eleverne arbejder i grupper, og samtidig er hæftet en mulighed for at skabe mulighed for fastholdelse af elevernes erhvervede viden og den efterfølgende transfer mellem undervisningen på museet og hjemme i klassen. Hæftet er således også tænkt som et udgangspunkt for det videre arbejde med emnet hjemme i klassen.

Se www.arbejdermuseet.dk for lærervejledning og forslag til elevopgaver og emner, man kan arbejde med før eller efter sit besøg på museet.

© Skoletjenesten Arbejdermuseet 2014. Linda Nørgaard Andersen (tekst) & Ane Riis Svendsen (tekst og ansv.)
Materialets illustrationer stammer fra Arbejdermuseet & Arbejderbevægelsens Arkiv og Bibliotek. Hvis ophavsretten skulle være krænket, er det utilsigtet. Retmæssige dokumenterede krav vil blive honoreret efter de samme retningslinjer, som hvis der på forhånd var indhentet tilladelse. Layout: Marianne Bisballe/Skoletjenesten. Tryk: PE offset.